

ישיבת בנ"ע "גבעת שמואל"

מידעון

בס"ד, אייר תשפ"ה, בהר-בחוקותי, מברכין סיוון

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

לבני הישיבה היקרים מאוד והוריהם שלום רב.

יום ירושלים תשפ"ה. ביום שני הקרוב, יום השנה ה-58 לשחרור ירושלים ומלחמת ששת הימים נקיים תוכנית מיוחדת שתתחיל בתפילה הודיה חגיגית לכל הישיבה, ותמשיך בתוכניות המותאמות למחזוריים השונים. מצו"ב התוכנית המדויקת ששלחתי לבנים ולהוריהם. כמובן שהבנים צריכים להגיע ליום חשוב זה בחולצה לבנה.

האקתון בכיתות י'. ביום שלישי האחרון כ"ב אייר 20/5 קיימנו יום האקתון לבני י' בנושא - משבר האקלים בעולם. התלמידים עבדו בקבוצות וחשבו איך ניתן לשפר את משבר האקלים בעולם. עלי לציין שהבנים חשבו על רעיונות מדהימים, הכינו על כל רעיון מצגות ותכנים נוספים והציגו בסוף היום את התוכניות לפני כל ציבור השופטים והתלמידים. נבחרו קבוצות ע"י השופטים למקומות ראשון, שני ושלישי והפרסים שהבנים קיבלו משמעותיים ביותר. **ברצוני**

להודות לרב אריק - מנהל התיכון, לסגניתו הגברת יעל אריאל, לרכזת

המדעים הגברת טליה זינגר, למורי המגמות, לרכז כיתות י' הרב אוהד נתנזון, להורים שהגיעו לשפוט, למר מוטי סגל ראש אגף החינוך בעירייה וכמובן לבנים עצמם.

יום גיבוש לתלמידי ז' החדשים בנאות קדומים. ביום שלישי הקרוב כ"ט אייר 27/5 נצא עם בני ז' תשפ"ו ליום גיבוש. אנו נרגשים לקראת בואם של בני המחזור החדש. הכנו לבנים הפתעות !!! הגעה לישיבה בשעה 14.30 וחזרה לאחר ארוחת ערב בסביבות השעה 20.00. מצפים לכולם !!!!

ישיבת "בני עקיבא" גבעת שמואל

בס"ד

בוקר שבאבא

סבתות וסבים יקרים,

הנכם מוזמנים לבוקר לימוד משפחתי וחוויתי - סבתות, סבים והנכד.
הבוקר יתקיים אי"ה ביום חמישי ב' סיוון (29/5) בשעה 9:30 בישיבה
ויעסוק בנושא :

"הכנה ליום מתן תורה"

בתכנית:

- 9:15 - הגעה, כיבוד קל וחיבוק מהנכד.
- 9:40 - ברכות: מר אלחנן גלט - מנכ"ל מרכז יב"ע
מר יוסי ברודני - ראש עיריית גבעת שמואל
- 10:10 - פתיחת הלימוד ע"י ר"מ בבית המדרש הגדול.
לימוד סבים, סבתות והנכד מדף מקורות.
- 10:45 - שיחה קצרה מפי ראש הישיבה - הרב שרגא פרוכטר.
סיכום הלימוד
- 11:15 - התוועדות בשיתוף ושרה באודיטוריום
- 12:00 - קבלת מזכרת מהנכד.

מצפים לראותכם,

הנכדים האהובים בישיבת בני עקיבא גב"ש
והנהלת הישיבה

"והודעתם לבניך ולבני בניך" - יום לימוד
בחברות עם הסבתות והסבים של בני
ז! ביום חמישי הקרוב ב' סיוון 29/5 החל
מהשעה 9.30 נקיים בישיבה "יום שבאבא"
- יום לימוד של בני ז' עם הסבתות והסבים.
יום זה מצויין בישיבה זו השנה השלישית
ויש לנו המון נחת לראות את הנכדים
לומדים ומשוחחים עם סבתא וסבא. בחלק
הראשון הבנים ילמדו בבית המדרש ובחלק
השני נקיים התוועדות קצרה לקראת חג
השבועות. מצפים לכל הסבתות והסבים של
בני ז'!!!!

חג שבועות בישיבה. ביום ראשון ה' סיוון
נקיים אי"ה ליל לימוד משמעותי. ליל הלימוד
יהיה משופע בשיעורים, הכנה לקראת מבחני
ראש הישיבה, תפילת ותיקין וקידוש לפני
יציאת הבנים חזרה לביתם. כל בני הישיבה
מוזמנים ללימוד בישיבה. הלימוד יתחיל
בשעה 23.30. תוכנית הלילה תפורסם אי"ה
בשבוע הקרוב. הבנים שילמדו בישיבה כל
הלילה יזכו בנקודות בונס במבחן ראש
הישיבה.

מבחן ראש הישיבה - כיתות ז'-י. מבחן בגרות
בגמרא לבני י"א - י"ב. ביום שלישי ז' סיוון 3/6
יתקיימו מבחני ראש הישיבה ומבחני הבגרות
בגמרא. אנו מאחלים לכל בני הישיבה היקרים
הצלחה רבה במבחנים.

בהר - בחוקותי ויום ירושלים.

בפתח פרשת בחוקותיי מבטיחה התורה לעם ישראל שפע חומרי, שלום ובטחון במידה ועם ישראל ישמור ויקיים מצוות וילך בדרך ה'. הברכות מובאות בעשרת הפסוקים הראשונים שבפרשה, הפותחים ב"אם בחוקתי תלכו" - באות א', ומסיימים ב"ואולך אתכם קוממיות". על כך אמרו המפרשים שהתחלת פסוקי הברכה ב-א' וסיומם ב-ת' בא לרמוז לנו שעל עם ישראל מוטל לקיים את כל מצוות התורה מא' עד ת', ואז יתקיימו בהם כל הברכות האמורות בפרשה.

ואיך צריך לקיים וללמוד את התורה??

הרי התורה אומרת "אם בחוקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם". רש"י שואל - אם נאמר "ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם" - הרי קיום מצוות אמור, ואם כך מה פירוש תחילת הפסוק - "אם בחוקותי תלכו" - **שתהיו עמלים בתורה.**

מהיכן רש"י למד את עניין עמל התורה?? הלשון "**תלכו**" עניינה הליכה והתקדמות, שהיהודי מצווה לעלות מעלה ולתעלות במעלות התורה, ואת זה אפשר להשיג רק כאשר עמלים בתורה. כמו שאדם הולך ומשקיע בהליכה עמל, כך גם בלימוד התורה צריך "ללכת", לעמול בלימוד התורה כמו בהליכה.

בהיותי תלמיד בישיבת "כרם ביבנה", היינו שומעים שיחות רבות מפי ראש הישיבה הרה"ג גולדוויכט זצ"ל בעניין לימוד בדרך של עמל. בהיותי בישיבה הבנתי מהו עמל אמיתי בתורה.

בואו ונעסוק מעט בעמל תורה !!!

עמל תורה - איך עמלים??

כיצד עמלים בדור מפונק??

משאבים עצומים ומליארדים רבים של דולרים מושקעים בדורנו במטרה להקל על חיינו ולהסיר מעלינו כל מאמץ. עמל ויגיעה הם מילים מגונות. את מקומם תופסים מילים כמו: נגיש, מהיר, ידידותי.

הדבר המשוכלל ביותר יהיה אם לא יהיה צורך לזוז מהמקום, שהכול יקרה בלחיצת כפתור ובמגע אצבע, העיקר שלא נתאמץ. וזה מקיף את החיים כולם, את מקצועות העבודה, את התקשורת, את תוכניות הלימודים, את הנגישות להגיע לכל מקום ולכל מקורות המידע.

ואכן אנו מברכים על כך, וכולנו שמחים ונהנים ואף שותפים לכל ההתפתחויות הללו המקלות עלינו את החיים. פתאום

באה התורה ומציבה בפנינו אדיאל הפוך: **עמל! "אם בחוקותי תלכו" - שתהיו עמלים בתורה.** לא קיום מצוות

ואף לא ידיעת התורה, אלא **עמל** בתורה. עמל כערך בפני עצמו. ערך שעומד בראש הפירמידה:

ראשית: אם בחוקותי תלכו - שתהיו עמלים בתורה ורק אחר כך: ואת מצוותי תשמרו וכו'.

כיצד ניתן להבין זאת? ושאלה קשה אף יותר, כיצד ניתן להסביר זאת לדורנו המפונק??

לאמיתו של דבר, כולנו בעצם נפגשים במציאות שיכולה לשמש עבורנו **כמשל** נפלא לעניין זה.

4

בשנים האחרונות גברה בציבור המודעות לחשיבות ההתעמלות ושמירה על כושר גופני. מכוני כושר צומחים בכל פינה, ואנו פוגשים יותר ויותר אנשים הצועדים מידי יום קילומטרים ארוכים בצידי הכבישים. רוכבי אופנים רבים מזיעים ממאמץ ומדושים ללא הרף בעליות ובמורדות. והנה, אם נעצור אחד מהם ונציע לו טרמפ, או נשאל אותו מדוע הוא מתאמץ כל כך ללכת או לרכב, הרי ברשותו מכונית משוכללת בה יוכל להגיע מהר ובקלות אל מטרתו?! הוא בוודאי יצחק לנו בפנים ויענה, **"מטרתי להתאמץ"**! אין הוא מתאמץ להגיע אל המטרה אלא ההיפך הוא הנכון: המאמץ הוא המטרה והקושי הוא היעד! ככל שיגדל המאמץ, כך במקביל גם עולה הכושר הגופני והאדם נעשה בריא יותר, נמרץ יותר.

כושר גופני ורוחני. כך בדיוק ראוי להתייחס לעמל התורה. כמו בהתעמלות גם כאן העמל לכשעצמו הוא ערך ומטרה. אי אפשר להתקשר בקשר אמיתי אל ה' יתב' ולתורתו אלא ע"י העמל. כשם שנדרש עמל להגיע לכושר גופני, כך נדרש עמל רב להגיע לכושר רוחני.

המהר"ל מסביר כי התורה איננה רק אוסף של מצוות ואזהרות, התורה היא כהגדרתו 'שכל אלוקי'. ועל מנת שנזכה להגיע לנגיעה או חיבור לאותו שכל אלוקי, אנו נדרשים לכושר רוחני מעולה, וכושר זה אינו מושג אלא בעמל ויגיעה בלתי פוסקים. וכשם שלא נצליח להגיע לכושר גופני מצפייה פסיבית בתחרויות ספורט, כך לא נצליח להגיע לכושר רוחני באיזו שהיא נגיעה קלה בתורה.

הרמב"ם בפרק ג' מהלכות תלמוד תורה, מכנה את היגע בתורה כמי שזכה **לכתר תורה**.

"מי שנשא לבו לקיים מצוה זו כראוי ולהיות מוכתר בכתר תורה, לא יסיח דעתו לדברים אחרים, ולא ישים על לבו שיקנה תורה עם העושר והכבוד כאחת, כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל, ולא עליך הדבר לגמור ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה ואם הרבית תורה הרבית שכר, והשכר לפי הצער."

מהו הביטוי 'כתר תורה'?? ידוע כי נפוליאון היה רגיל לומר: "גם כשאני ישן אני נפוליאון..." כי מלך הוא מלך בעצמותו. ניתן לומר כי זוהי השוואה בין כתר תורה לכתר מלכות. כשם שמלך הוא מלך בכל עת והמלכות היא חלק בלתי נפרד מאישיותו ועצמותו, כך מי שזוכה בעמלו לכתר תורה הרי התורה הופכת להיות חלק בלתי נפרד מאישיותו ועצמותו של האדם. האדם והתורה חד הם. דבר זה אינו מושג אלא לאחר עמל ויגיעה.

הגמרא במנחות מספרת: שאל בן דמה בן אחותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל כגון אני שלמדתי כל התורה כולה מהו ללמוד חכמת יונית? קרא עליו המקרא הזה: "לא ימוש ספר התורה הזה מפיו והגית בו יומם ולילה" צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יונית... (תלמוד בבלי מסכת מנחות דף צט:)

בן דמה היה סבור שמטרת מצוות תלמוד תורה היא למען נדע מה שכתוב בה, לפיכך סבור היה שכיוון שכבר יודע הוא את כל התורה, הרי הוא פטור ממצוות תלמוד תורה. אך רבי ישמעאל הבהיר לו כי הערך הגדול בלימוד תורה הוא דווקא עצם הלימוד, העמל והמפגש עם התורה וקדושתה. בתורה צריך לעמול כפי שנאמר "והגית בו יומם ולילה".

בסיום הלימוד אנו נוהגים לומר: **"מודים אנו לפניך ששמחת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא מיושבי קרנות... שאנו עמלים והם עמלים, אנו מקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר..."**

שאל החפץ חיים: הרי גם פועלים עמלים ומקבלים שכר?! אמנם שכרם בעולם הזה ושכרינו בעולם הבא, אך כיצד ניתן לומר עמלים ואינם מקבלים שכר???

הסביר החפץ חיים, כי בכל העולם אין משלמים על עצם העמל אלא על התפוקה ועל התוצרת! מעסיק יעדיף תמיד עובד יעיל שהכול הולך לו בקלות על פני פועל חלש ומסכן שצריך להתאמץ על כל דבר. כי בעולם לא משלמים על המאמץ אלא על התוצר. **אך אנו עמלים ומקבלים שכר על עצם העמל והיגיעה!** כי כאמור עמלה של תורה זהו ערך בפני עצמו: אם בחוקותי תלכו-שתהיו עמלים בתורה.

ומה צריכים ללמוד מכך??

כדי שהתורה תשמש אותנו כתורת חיים, כתורה שמובילה אותנו בכל אורחות חיינו, אנו צריכים שהתורה תהיה טבועה בנו, ולמדרגה כזו נוכל להגיע רק ע"י עמל בתורה. לימוד התורה לא פשוט, צריך לעמול על כך, הלימוד לא בא בקלות, אך אם נעמול בתורה א"ה נוכל להרגיש שהתורה היא חלק ממשי מאיתנו.

רבים מהתלמידים מתלוננים שקשה להם ללמוד גמרא, ואני עונה להם – עמלתם מספיק?? תשקיעו עוד ותראו ברכה בלימודיכם.

נמשיך אי"ה לחנך את בנינו היקרים מתוך עמל ויגיעה בתורה.

לקראת יום ירושלים שיחול אי"ה ביום שני הקרוב

ביום שני הקרוב אי"ה נעלה ונחוג את יום ירושלים, את החג של עיר הנצח, העיר שנאמר עליה – "העיר שחוברה לה יחדיו". ירושלים אינה רק עיר מאוחדת כי אם גם ובעיקר – עיר מאחדת – "ירושלים הבנויה, כעיר שחוברה לה יחדיו". אמר ר' יהושע בן לוי – עיר שעושה כל ישראל חברים" (ירושלמי חגיגה, ב' ו'). מהי אם כן, סגולתה המיוחדת של העיר הזו, העושה את כולנו "חברים"?

סודה של ירושלים נעוץ הוא בתפקידה. ירושלים הינה עיר אפוליטית. "ירושלים לא נתחלקה לשבטים" (יומא י"ב). ירושלים שייכת לכולם. עם ישראל מורכב משבטים שונים, מעדות שונות וממפלגות שונות. לכל שבט דגל משלו, לכל עדה מנהגים משלה ולכל מפלגה אידיאולוגיה משלה. ריבוי הגוונים והדעות הכרחי הוא על מנת ליצור חברה דינאמית ומתפתחת. עם זאת, יש הכרח בהימצאותה של נקודה קבועה אחת, ללא כל עוררין, אשר תהיה ה**לב** המחבר את כל איברי הגוף השונים. נקודת הנצח הזו, היא שאמורה להעניק את האחדות לעם ישראל. בתוך האומה, מתגלמת נקודה זו בדמותו של שבט לוי, השבט אשר אין לו כל נחלה ואמור לשרת בקודש את כל שאר שבטי ישראל.

עצם העובדה שירושלים לא נחלקה לשבטים, מעניקה לה את יסוד השלמות. רבי עקיבא אומר: "ירושלים היא הנצח" (ברכות נח). תפקידה המרכזי של ירושלים באומה, בא לידי ביטוי במזמורה של העיר, בתהילים קכ"ב: **"שאלו שלום ירושלים, ישליו אוהביך. יהי שלום בחילך, שלום בארמנותיך"**.

דוד המלך משתמש בשתי מילים נרדפות: שלום ושלוח. ע"פ המלבי"ם בפירושו על תהילים, ישנו הבדל מהותי בין שתי מילים אלו. **שלום** מייצג את השלום והביטחון הלאומי מול אויבנו מבחוץ ואילו **שלוחה** מייצגת את השלום הפנימי שבתוכנו, השלום שבין היהודים לבין עצמם.

המצב הביטחוני והחוסן הלאומי, מושפעים הם באופן ישיר מהיחסים הפנימיים השוררים בתוך האומה. כאשר יש שלום בין היהודים, ירושלים ממלאת את תפקידה המאחד ועושה את כל ישראל חברים וממילא זוכים אנו לשלום ובטחון אליהם אנו ראוים. אם חלילה, נלחמים היהודים זה בזה, אם זרמים בעם ישראל מתנתקים זה מזה, גוררת התנתקות זו באופן ישיר ירידה משמעותית בחוסננו, בכוחנו הצבאי ובשלום עם ישראל, ועלולה חלילה לגרור מלחמה, אשר גם צבא חזק ככל שיהיה, אינו יכול להכריעה מאחר וחסר לו כוח האחדות.

יסוד זה הינה עובדה מוכחת בתולדות עם ישראל.

חז"ל מציינים שחורבן בית המקדש הראשון שנעשה ע"י הבבלים היה חורבן לשבעים שנה בלבד וזאת מכיוון שהייתה אחדות בעם ישראל, למרות ההשחתות המוסריות האיומות שהיו אז בציבור – עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים. חורבן בית שני לעומת זאת, היה חורבן עמוק יותר בו גם נשרפו גם יסודות המקדש, וחורבן זה נמשך כבר למעלה מ-2000 שנה, והסיבה של חורבן בית שני הוא – בשל שנאת חינום. ישנו קשר ישיר בין השלום החיצוני לבין השלווה הפנימית.

הרב משה צבי נריה זצ"ל ביטא באופן מופלא את תחושותיו לאחר מלחמת ששת הימים וכך כתב: "בין ההגיגים והתחושות של הימים הגדולים האלה, מסתמנת גם שאלה-תמיהה: מדוע לא נתן הקב"ה את ירושלים בידינו אז, בתש"ח, ובמה זכינו שהיא תוחזר לנו עתה? באורח פלא, כלל לא בדרך הטבע, היא נשמטה מידינו אז, ושוב באורח פלא, מעבר להגיון, היא ניתנה לנו, היא הוגשה לנו עכשיו".

התשובה לכך רמוזה לנו בסוד-שיח של חכמי קדם. על ירושלים נאמר בתלמוד הירושלמי: **"כעיר שחוברה לה יחדיו – עיר שמחברת ישראל זה לזה"**. ...אכן לפני 19 שנה פרץ הפלמ"ח דרך שער ציון, ואילו חיילי אצ"ל עמדו לפרוץ דרך שער שכם. מפולגים ומפורדים היינו. אילו הצלחנו אז, היו "שניים אוחזין" בירושלים, וכל אחד היה אומר "כולה שלי. ירושלים

הייתה הופכת למקור של פירוד, לסיבה של מריבה ומדון. סלעי ירושלים היו הופכים לסלעי מחלוקת, "ואילו ירושלים לא נחלקה לשבטים", היא ניתנה לעם ישראל כולו... ירושלים באה להרבות שלום בעולם.

7

ולכן: רק עתה כשנכנסנו כולנו דרך שער אחד, שער האריות, "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא" – רק עתה כשכולנו מאוחדים, כבראשנו עומדת ממשלת ליכוד לאומי, כשמאחורינו עומדים בלב אחד כל אחינו אשר בתפוצות הגולה, רק עתה זכינו למאורע הגדול: המחזיר שכינתו לציון, החזיר לנו את ירושלים!".

זהו המסר הנצחי של ירושלים. "שאלו שלום ירושלים" – אם שואלים מה ניתן לעשות על מנת לחזק את מעמדה הביטחוני של ירושלים, אם כן אחת היא התשובה – "ישליו אוהבין", חזקו את אחוות האחים בתוך עם ישראל. כדי להגיע למסקנה זו אין צורך בשום ועדות חקירה ובשום דוחות ופרוטוקולים מייגעים. חולשה ורפיון צבאי נובעים הם מפירוד הלבבות ואילו תיקון השורש לבעיות מתחיל הוא מבניין מחודש אל אהבת ישראל, אהבה לכל יהודי באשר הוא ולכל מפלגה באשר היא. "שאלו שלום ירושלים – ישליו אוהבין!!!"

אוהבכם ומוקירכם מאוד
שבת שלום ומבורך ובשורות טובות לכולנו
שרגא פרוכטר – ראש הישיבה

ביום ירושלים

יום שני כח' אייר תשפ"ה (26/5)

7:40 - שחרית ישיבתית בהלל ובהודאה

8:40 - ארוחת בוקר

כתות ז' - ח'

9:00 - שיעורים יום ירושלים עם הרמ"ם בכיתות

10:15 - הפסקה

10:30 - "לך ירושלים" - הרצאות טד וסרטונים לכבודה של ירושלים (אודיטוריום + ספריה)

הבמיה לירושלים - הרב ספי וייל

הר הבית בידינו - הרב אבנר הרשקוביץ

ירושלים - מחורבן לתקומה - הרב שגיא שטר

11:30 - הכרזה עם תזמורת של איתי סנצ'יק

12:30 - ארוחת צהריים

13:15 - מנחה והסעות הביתה.

כתות ט' - י'

9:30 - יציאה לירושלים

סיור בעקבות לוחמים: גבעת הראדר, הר הצופים ומאהל הגבורה.

כיקו צאס

כתות יא' - יב'

11:30 - כתות יא' - יציאה לירושלים - הר הצופים, מאהל הגבורה וריקודגלים

13:30 - כתות יב' - תפילת מנחה בישיבה, יציאה לירושלים למאהל הגבורה וריקוד דגלים.

יש להגיע עם חולצות לבנות, כובע, נעליים סגורות ומים.